AIKA: Keskiviikko 28.10.2026 klo 9.04-10.49.
PAIKKA: Tampereen kaupungintalo, kh. Näsi, Aleksis Kiven katu 14-16.

Osallistujat:

jäsenet:	varajäsenet:
Nurminen Ilmari, pj	~~Julin Sofia~~
Haapaniemi Jari, 1 vpj.	~~Puntalo Riikka~~
Vahvelainen Saana, 2 vpj.	~~Kouhia Raimo~~
Ahonen Jussi-Pekka	~~Jäppinen Karita~~
Haapajoki Henri	~~Rajamäki Minna~~
Jussila Anne-Mari, saapui § 121	~~Leino Ida~~
Litmanen Linda	~~Jarva Marko~~
Minkkinen Minna	~~Tapio Mitja~~
Mustakallio Jaakko	~~Jussila Perttu~~
Mäkinen-Aakula Marjo	~~Hjerppe Ilkka~~
Pispala Kristiina	~~Penttilä Harri~~
Porttikivi Ilkka	~~Kallio Kalle~~
Träskbäck Jocka	~~Järvenpää Elina~~

Muut osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja, Tampere
Nurminen Päivi	seutujohtaja, esittelijä, TKS
Palosaari Saija	hallintopäällikkö, sihteeri, TKS
Lehrbäck Minna	seutuassistentti/tiedottaja, TKS
Nikkilä Maria	johtaja, Tampere, § 120
Alakoski Jani	tietohallintojohtaja, Ylöjärvi/kehyskunnat, § 120
Välimäki Jussi	seututietopäällikkö, TKS, § 121
Kummila Anna	asuntopäällikkö, TKS, § 122

Ilmari Nurminen	Saija Palosaari
puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty sähköisesti 28.10.2026

_____
Jaakko Mustakallio

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän verkkosivut

30.10.2026

Todistaa _____
Saija Palosaari

Käsiteltävät asiat:

116 § KOKOUKSEN AVAUS 4
117 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS 4
118 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA 5
119 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN 6
120 § SEUDULLISEN TIETOHALLINNON TILANNEKATSAUS 7
121 § PENDELÖINTIKATSAUS 2026 9
122 § ASUMISEN LAATUOHJELMA - LUONNOS 11
123 § SEUTUTYÖRYHMIEN ASETTAMINEN SEUTUSTRATEGIAKAUDELLE 2027-2030 14
124 § SEUTUTYÖRYHMIEN JÄSENTEN NIMEÄMINEN SEUTUSTRATEGIAKAUDELLE 2027-2030 20
125 § SEUTUTYÖRYHMIEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN 22
126 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT 23
127 § EDELLISEN KOKOUKSEN TOIMEENPANO 24
128 § MUUT JA TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT 25
129 § SEURAAVAT KOKOUKSET 25
130 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN 25

116 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.04.

117 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Puheenjohtaja Nurminen:

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perustelut.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimielimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu sähköisesti 21.10.2026.

118 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Puheenjohtaja Nurminen:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Jaakko Mustakallio.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisessä allekirjoitusjärjestelmässä.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perustelut.

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Kuntayhtymällä on käytössä sähköinen, vahvaan tunnistukseen perustuvan allekirjoituspalvelu, jolla pöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan.

119 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Puheenjohtaja Nurminen:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös. Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi muilta osin esityslistan mukaisesti, mutta § 120 käsittely päätettiin siirtää § 125 käsittelyn jälkeen.

Perustelut. Esityslista on toimitettu sähköisesti 21.10.2026.

120 § SEUDULLISEN TIETOHALLINNON TILANNEKATSAUS

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä seudullisen tietohallinnon tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet. Kuntajohtajakokous 23.10.2026

Liitteet. Tampereen seudun ICT-strategia

Tiedoksi.

Perustelut. Johtaja Nikkilä ja tietohallintojohtaja Alakoski

Tampereen kaupunkiseudulla on tehty pitkään kuntien välistä tietohallintoyhteistyötä. Yhteistyön sopimuspohjaa on uudistettu vuosien varrella; edellinen seudullinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin vuonna 2014 ja ajantasainen sopimus valmisteltiin osana vuonna 2023 hyväksytyn Tampereen seudun ICT-strategian toimeenpanoa. Seutuhallitus hyväksyi uudistetun yhteistyösopimuksen omalta osaltaan syyskuussa 2024.

Yhteistyössä ovat mukana Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi sekä Hämeenkyrö. Yhteistyön tavoitteena on järjestää ja kehittää kuntien tietoteknistä ympäristöä yhteisesti sekä hyödyntää kuntien voimavaroja mahdollisimman tehokkaasti. Yhteistyöllä tavoitellaan hyötyjä erityisesti yhteisissä ICT-hankinnoissa, henkilöstöresurssien yhteiskäytössä, koulutuksissa ja osaamisen jakamisessa, tietohallinnon prosesseissa sekä kuntien toiminnan digitalisoinnissa.

Yhteistyötä ohjaa tietohallinnon seudullinen johtoryhmä, joka vastaa kaupunkiseudun tietohallinnon ohjaus-, koordinointi- ja johtamistehtävistä yhdessä Tampereen kaupungin kanssa. Johtoryhmä vastaa myös seudullisen tietohallintostrategian päivittämisestä ja toimeenpanosta sekä tukee kuntia ja seudullisia työryhmiä digitalisaation ja toimintatapojen uudistamisessa. Tietohallintoyhteistyön koordinointi- ja valmisteluvastuu on Tampereen kaupungilla.

Seudullinen tietohallintoyhteistyö on vuosien aikana laajentunut yksittäisistä teknisistä ratkaisuista ja yhteisistä hankinnoista kohti strategisempaa ja kokonaisvaltaisempaa yhteistyötä. Vuonna 2023

valmistellussa ICT-strategiassa tavoitteeksi asetettiin muun muassa yhteistyön johtamis- ja hallintamallien täsmentäminen, seudullisten resurssien roolien selkeyttäminen, yhteisten toimintatapojen kehittäminen sekä projektien ja sopimusten hallinnan parantaminen.

Käytännössä yhteistyö näkyy esimerkiksi kuntien yhteisinä digitaalisina perusratkaisuina, hankintoina, yhteentoimivina järjestelminä ja työvälineinä, tietoturva- ja tietosuojaohjeina sekä toimialakohtaisina digitaalisina ratkaisuina. Viime vuosina yhteisiä toimintamalleja on kehitetty muun muassa integraatioissa, tietoturvassa ja teknisessä valvonnassa.

Seudullisen yhteistyön lähtökohtana on, että yhdessä toteuttamalla voidaan välttää päällekkäistä työtä, vahvistaa osaamista, parantaa järjestelmien yhteentoimivuutta ja hyödyntää kuntien yhteisiä resursseja tehokkaammin. Tietohallintoyhteistyö muodostaa siten keskeisen yhteisen rakenteen kaupunkiseudun kuntien digitalisaatiolle ja kuntarajat ylittävien palvelujen kehittämiselle.

Kuluneen vuoden merkittävimmät toimenpiteet ovat olleet kehyskuntien keskitetyn tietohallinnon perustaminen ja perustietotekniikan käyttöönottoprojekti.

Kehyskuntien tietohallinnossa kehyskunnalliset tehtävät keskitettiin 1.1.2026 perustettuun kehyskuntien keskitettyyn tietohallintoon. Kuntakohtaiset tehtävät ja roolit säilyivät kuntien omissa tietohallinnoissa. Muutos on seudullisen tietohallintostrategian mukainen ja tukee päivittäistä seudullista tietohallintoyhteistyötä.

Seudulliseksi perustietotekniikan toimittajaksi valittiin loppuvuodesta 2025 Fujitsu ja palveluiden käyttöönottoprojekti on edistynyt suunnitellusti. Tampereen opetuksen toinen aste siirtyy käyttämään palveluita ensimmäisenä viikolla 43, Tampereen ja kehyskuntien hallinto sekä Tampereen perusopetus viikolla 48 ja kehyskuntien opetus huhtikuussa 2027. Palveluiden käyttöönottoon liittyy toimintatapamuutoksia erityisesti Tampereen toisen asteen ja kehyskuntien opetuksen osalta.

Seudullisessa yhteistyössä on sovittu esitystekniikan palvelusopimukseen ja tulostamisen palveluun liittyvien kilpailutuksien valmistelusta. Ne ajoittuvat vuodelle 2027. Lisäksi yhteistyötä on tehty varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmässä, jossa on siirrytty tuotantoaikaiseen seudulliseen toimintamalliin ja tekoälyn hyödyntämisessä erityisesti yhteisissä koulutuksissa ja Microsoft Copilot-ratkaisuiden hyödyntämisessä.

Johtaja Maria Nikkilä ja tietohallintojohtaja Jani Alakoski esittelevät asiaa kokouksessa.

121 § PENDELÖINTIKATSAUS 2026

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä pendelöintikatsauksen tiedoksi

että katsausta hyödynnetään seudun suunnittelussa ja vaikuttamistyössä.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Anne-Mari Jussila saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.25.

Käsittelyvaiheet. 23.10.2026

Liitteet. Pendelöintikatsaus 2026

Tiedoksi.

Perustelut. Seututietopäällikkö Välimäki

Seututoimisto on laatinut kuntien välistä työssäkäyntiä, eli pendelöintiä, analysoivan tietokatsauksen Tilastokeskuksen uusimpien saatavilla olevien tietojen pohjalta. Uusimmat syksyllä 2026 julkaistut tiedot kuvaavat vuoden 2024 lopun tilannetta. Tilastokeskuksen pendelöintitiedot perustuvat tietoon asuinpaikkakunnasta ja työpaikan sijaintikunnasta, eli ne eivät kuvaa todellista työmatkaliikennettä.

Tiivistelmä pendelöinnin kehityksestä Tampereen kaupunkiseudulla
Tarkasteluvälillä 2010-2024, on seudun työllisten määrä kasvanut (+22%) hieman sekä työpaikkojen (+20 %) että väestön (+ 19 %) määrää nopeammin. Tämä tarkoittaa, että entistä suurempi osa seudun työssäkäyvistä käy töissä seudun ulkopuolella. Kehitys näkyy myös seudun työpaikkaomavaraisuudessa, joka on laskenut 1,7 prosenttiyksikköä vuosien 2010-2024 välillä. Seudun työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2024 hieman yli 100 (100,1), mikä tarkoittaa, että seudulla on lähes sama määrä työllisiä ja työpaikkoja.

Kuntien välillä on selkeitä eroja työpaikkaomavaraisuudessa: Tampereella on selkeästi enemmän työpaikkoja työllisiin nähden (118,4) ja kehyskunnissa selvästi enemmän työllisiä työpaikkoihin nähden. Poikkeuksen kehyskunnista tekee Pirkkala, jonka työpaikkaomavaraisuus on kasvanut merkittävästi viime vuosikymmenen aikana. Pirkkalan

työpaikkaomavaraisuus oli 98,8 vuonna 2024. Kehyskunnista matalin työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2024 Vesilahdella (43,3).

Sekä työssäkäynti muualle Suomeen kaupunkiseudulta että työssäkäynti muualta Suomesta kaupunkiseudulle on kasvanut erityisesti vuodesta 2020 lähtien. Ulospendelöinti on kuitenkin kasvanut sisäänpendelöintiä enemmän ja vuonna 2024 sisään- ja ulospendelöinnin erotus olikin vain 225 työllistä. Seudulta muualle Suomeen pendelöi tilastojen mukaan 22 424 työllistä vuonna 2024 ja seudun kuntiin muualta Suomesta pendelöi 22 659 työllistä.

Pääkaupunkiseutu on seudun tärkein ulkoinen pendelöintisuunta. Vuonna 2024 seudulta pääkaupunkiseudulle pendelöi 8 002 työllistä. Määrä on kasvanut vuodesta 2010 noin 4 100:lla, ja kasvusta kaksi kolmasosaa tuli vuosina 2019-2024. Myös pendelöinti Jyväskylään ja Turkuun on kasvanut selvästi, mutta volyymit ovat selvästi pääkaupunkiseudun suuntaa pienempiä

Sisäänpendelöinnin osalta painottuvat seudun lähikunnat: Valkeakoski, Akaa, Hämeenkyrö ja Sastamala. Esimerkiksi Valkeakosken, Akaan ja Hämeenkyrön työllisistä noin 21-24 prosenttia käy töissä Tampereella. Sisäänpendelöinnissä kasvua on tapahtunut myös Jyväskylän, pääkaupunkiseudun ja Hämeenlinnan suunnista.

Seudun sisäisessä pendelöinnissä Tampere on yhä selkeä työmarkkinoiden keskus: Tampere on yleisin työssäkäyntikunta kaikissa kehyskunnissa, Orivettä lukuun ottamatta. Suurimmat sisäiset pendelöintivirrat kulkevat Kangasalta, Ylöjärveltä ja Nokialta Tampereelle. Erityisesti Kangasalta ja Nokialta Tampereelle suuntautuva pendelöinti on kasvanut selvästi vuosien 2010-2024 välillä.

Vaikka Tampereen osuus seudun työpaikkojen sijantina on yhä selkeästi suurin, on se hienoisesti laskenut vuosina 2010-2024. Tämän taustalla on paitsi kasvanut työssäkäynti seudun ulkopuolella (erit. pääkaupunkiseudulla) niin myös kasvanut työssäkäynti tietyissä kehyskunnissa (erit. Pirkkalassa). Esimerkiksi työssäkäynti Tampereelta Pirkkalaan kasvoi sisäisistä pendelöintivirroista määrällisesti eniten vuosien 2010-2024 välillä (+ 1897 työllistä). Myös kehyskuntien väliset työmatkavirrat ovat vahvistuneet tarkasteluvälillä.

Seututietopäällikkö Jussi Välimäki esittelee asiaa kokouksessa.

122 § ASUMISEN LAATUOHJELMA - LUONNOS

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

ohjata laatuohjelman viimeistelyä.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet. Maankäytön- ja asumisen työryhmä 16.9.2026, kuntajohtajakokous 23.10.2026

Liitteet. Asumisen laatuohjelma – luonnos

Tiedoksi.

Perustelut. Asuntopäällikkö Anna Kummila

Asumisen laatuohjelma toteuttaa seudun strategisia ohjelmia, kuten seutustrategiaa, rakennesuunnitelmaa ja asuntopoliittista ohjelmaa. Lisäksi ohjelma on yksi MAL5-sopimuksen sopimuskohdista. Ohjelman lähetekeskustelut on käyty kevään ja kesän 2025 aikana. Lisäksi ohjelmaa taustoittavat asumisen laadun tilannekuva.

Laatuohjelman kokoamiseen, viimeistelyyn, kuvittamiseen ja taittoon on valitettu konsultiksi arkkitehtitoimisto Muuan Oy. Konsultin työtä ohjaa pääasiassa asumisen työryhmän jäsenistä koostuva ohjausryhmä.

Kärkiteemat ja tavoitteet

MONIMUOTOISUUS

1. Kunnat edistävät kaavoituksessaan ja tontinluovutuksessaan asunto-, rakennustyyppien ja hallintamuotojen monipuolisuutta kaikilla asuinalueilla

2. Asuntokannan monimuotoisuuden tavoitetaso: yksiöiden osuus alle 35% ja perheasuntojen (3h tai yli) osuus yli 25% alueen asuntokannasta. Tarkastelualueena tilastoruutu naapuriruutuanalyysillä (750 m x 750 m alue)

3. Edistetään asukkaiden tarpeita ja elämäntapoja palvelevan asuntokannan toteutumista

LÄHIVIHREÄ

1. Turvataan riittävä vihreän määrä kaikilla asuinalueilla ja otetaan 3-30-300 periaate suunnittelun lähtökohdaksi

2. Huomioidaan vihreän monihyötyisyys ja luonnon monimuotoisuus asuinalueiden viherympäristöjen suunnittelussa. Asuinalueiden viherympäristöillä tarkoitetaan rakennusten/korttelien piha-alueita, yleisiä viheralueita kaupunginosatasolla kuten lähipuistoja ja katuvihreää.

KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

1. Vahvistetaan asuinalueiden positiivista identiteettiä

2. Suunnitellaan asuinympäristöt inhimillinen mittakaava ja miellyttävä aistiympäristö huomioiden

3. Muodostetaan ymmärrystä kauneudesta ja viihtyisyydestä yhdessä asukkaiden kanssa

4. Edistetään taiteen tuomista asuinrakennuksiin ja asuinympäristöihin

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

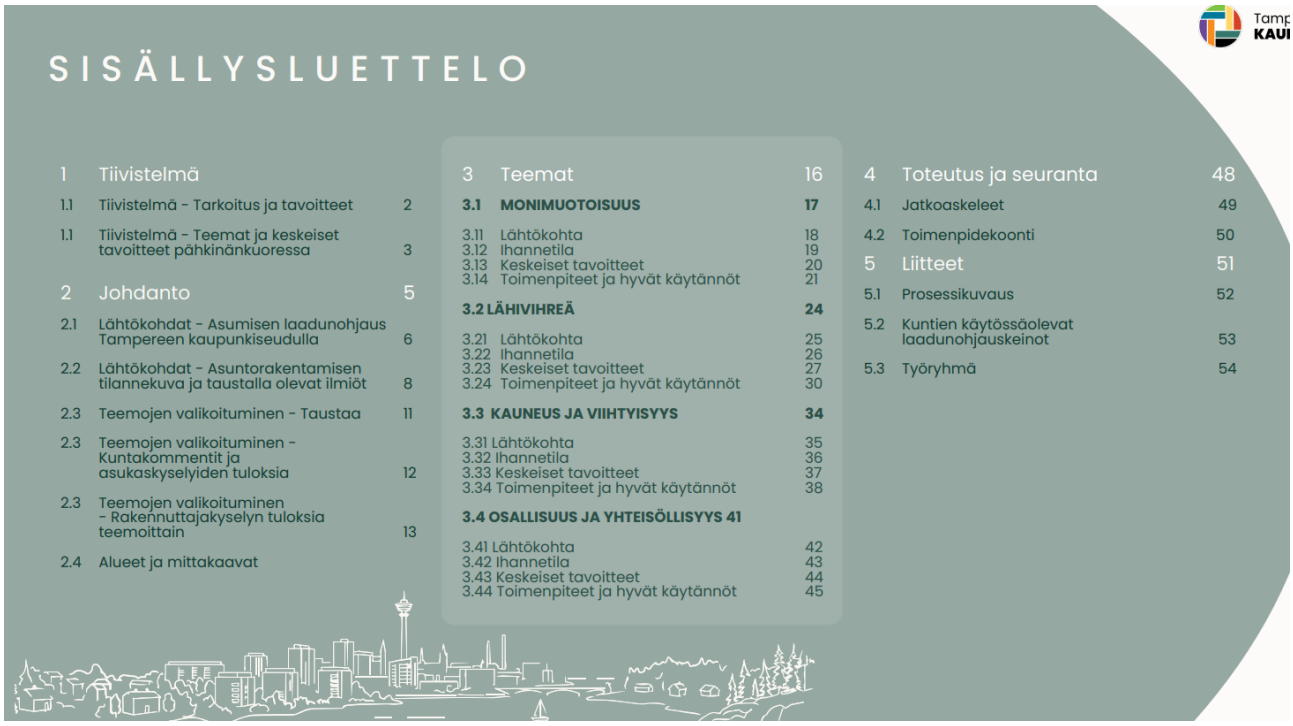
1. Mahdollistetaan asukkaille kohtaamisen tilat ja paikat asuinkortteleissa ja asuinalueilla.

2. Edistetään asukaslähtöistä toimintaa ja otetaan asukkaat aktiivisesti mukaan asuinalueiden kehittämiseen. Kannustetaan kaupunginosatapahtumien järjestämiseen.

Asumisen työryhmän ja maankäytön ja asumisen työryhmän kokouksissa on pohdittu konkreettisia keinoja ja toimenpiteitä, millä laatuohjelman tavoitteisiin on mahdollista päästä. Laatutavoitteita ja toimenpiteitä on tarkasteltu eri aluetyyppien (keskustamaiset, kerrostalovaltaiset ja pientalovaltaiset alueet) ja eri mittakaavojen (lähiympäristö, tontti ja rakennus/asunto) tasolla. Asumisen työryhmän kokouksessa 28.8.2026 on linjattu alustavasti tavoitteiden mittareista ja laatuohjelman seurannasta. Seuranta voidaan yhdistää MAL-seurantaan.

Laatuohjelman on tarkoitus valmistua vuoden 2026 loppuun mennessä. Laatuohjelma viimeistellään valmiiksi marraskuussa luonnoksesta saatujen kommenttien perusteella. Asumisen laatuohjelman jalkautus ja seurannan kehittäminen on asumisen työryhmän toiminnallinen tavoite vuodelle 2027.

Laatuohjelman rakenne:

SISÄLLYSLUETTELO

1 Tiivistelmä
1.1 Tiivistelmä - Tarkoitus ja tavoitteet 2
1.1 Tiivistelmä - Teemat ja keskeiset tavoitteet pähkinänkuoressa 3
2 Johdanto 5
2.1 Lähtökohdat - Asumisen laadunohjaus Tampereen kaupunkiseudulla 6
2.2 Lähtökohdat - Asuntorakentamisen tilannekuva ja taustalla olevat ilmiöt 8
2.3 Teemojen valikoituminen - Taustaa 11
2.3 Teemojen valikoituminen - Kuntakommentit ja asukaskyselyiden tuloksia 12
2.3 Teemojen valikoituminen - Rakennuttajakyselyn tuloksia teemoittain 13
2.4 Alueet ja mittakaavat
3 Teemat 16
3.1 MONIMUOTOISUUS 17
3.11 Lähtökohta 18
3.12 Ihannetila 19
3.13 Keskeiset tavoitteet 20
3.14 Toimenpiteet ja hyvät käytännöt 21
3.2 LÄHIVIHREÄ 24
3.21 Lähtökohta 25
3.22 Ihannetila 26
3.23 Keskeiset tavoitteet 27
3.24 Toimenpiteet ja hyvät käytännöt 30
3.3 KAUNEUS JA VIIHTYISYYS 34
3.31 Lähtökohta 35
3.32 Ihannetila 36
3.33 Keskeiset tavoitteet 37
3.34 Toimenpiteet ja hyvät käytännöt 38
3.4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS 41
3.41 Lähtökohta 42
3.42 Ihannetila 43
3.43 Keskeiset tavoitteet 44
3.44 Toimenpiteet ja hyvät käytännöt 45
4 Toteutus ja seuranta 48
4.1 Jatkoaskeleet 49
4.2 Toimenpidekoonti 50
5 Liitteet 51
5.1 Prosessikuvaus 52
5.2 Kuntien käytössäolevat laadunohjauskeinot 53
5.3 Työryhmä 54

Asuntopäällikkö Anna Kummila esittelee asiaa kokouksessa.

123 § SEUTUTYÖRYHMIEN ASETTAMINEN SEUTUSTRATEGIAKAUDELLE 2027-2030

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

että seutustrategiakaudelle 2027–2030 nimetään seuraavat seututyöryhmät
- strategia- ja ennakointityöryhmä (SET)
- liikennejärjestelmätyöryhmä (LJ)
- maankäytön- ja asumisen työryhmä (MASTO)
    - *asumisen työryhmä (ASTA)*
- sivistyspalvelujen työryhmä (SIPA)

että yhteistyötä tukemaan nimetään seuraavat kokoonpanot
- paikkatietoverkosto (PTV)
- tietoyhteistyöverkosto (TYT)
- viestintäverkosto (VV)
- hyvinvointijohtamisen verkosto
- nuorisovaltuustojen yhteistyöryhmä

että työryhmärakenne astuu voimaan 1.1.2027.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet. Kuntajohtajakokous 25.9.2026

Liitteet. Seutustrategian toteutusohjelman toimenpiteet työryhmittäin

Tiedoksi.

Perustelut. Seutujohtaja Nurminen ja hallintopäällikkö Palosaari

Yhteistyön perusrakenne
Seudullisten asioiden valmistelu, täytäntöönpano ja seuranta tapahtuu kuntayhtymän päätöksentekorakenteessa. Yhteistyötä ohjaa seutustrategia. Toimeenpanorakenteen muodostavat seutuhallitus, kuntajohtajakokous ja setututyöryhmät.

Seutuhallituksen tehtävänä on kuntayhtymän hallintosäännön mukaisesti nimittää kunnanjohtajista muodostuvan kuntajohtajakokouksen ja sen puheenjohtajan sekä pysyväisluonteiset seututyöryhmät.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan seutuhallitus tai seutujohtaja voivat nimittää muita tarpeellisia työryhmiä ja hyväksyä niiden tehtävät, jäsenet, esittelijät ja sihteerit. Lisäksi työryhmien työjärjestyksen mukaan

päätyöryhmät voivat itse nimetä teematyöryhmiä sekä projektiluonteisia pienryhmiä valmistelemaan ja toimeenpanemaan toiminnallisia tavoitteita päätyöryhmän ohjauksessa.

Työskentelystä ja valmistelusta vastaa kuntayhtymän asiantuntijapäällikkö yhdessä työryhmän puheenjohtajan kanssa. Kokonaisuutta ohjaa ja johtaa seutujohtaja.

Seututyöryhmien rooli

Seututyöryhmät ovat yhteistyörakenteen keskeinen osa. Niiden tehtävänä on valmistella kuntajohtajakokouksen kautta seutuhallitukselle esityksiä ja ratkaisuehdotuksia yhteistyöstä. Tarvittaessa asiat lähetetään edelleen jäsenkuntien hyväksyttäväksi.

Työryhmien toiminta ohjautuu seutustrategiasta ja kuntayhtymän talousarviosta. Lisäksi rakennesuunnitelma ja MAL-sopimus asettavat yhteistyölle tavoitteita. Työryhmät toimivat myös hyvin käytäntöjen levittäjinä, yhteisen osaamisen kehittäjinä ja kollegaverkostoina. Vastaavaa kuntien viranhaltijoiden yhteistyörakennetta ei ole Pirkanmaan muilla ylikunnallisilla organisaatioilla.

Työryhmätyöskentelyn vahvuuksia ovat tavoitteellisuus, selkeät kokous- ja työskentelykäytännöt, asiantunteva valmistelu, jäsenten hyvä sitoutumisaste sekä asiakysymysten hallinta ja toimeenpanokyky. Työryhmissä vallitsee myös keskinäinen luottamus. Työryhmätyöskentelyyn osallistuvat myös sovittavat sidosryhmät ja kumppanit valtiolta.

Työryhmien toimintamuodot ovat säännölliset kokoukset, joissa seudulliset asiat valmistellaan yhdessä ja yhteistyössä.

Seutustrategian toteuttaminen ja seututyöryhmät

Seutuhallitus hyväksyi osaltaan seutustrategialle toteutusohjelman kokouksessaan 30.9.2026, joka on lähetetty edelleen hyväksyttäväksi jäsenkuntien hallituksille. Toteutusohjelma ohjaa työryhmien työskentelyä koko strategiakauden ajan.

Seutustrategian toteutusohjelmalle on laadittu vastuunjakotaulukko (liite), josta käy ilmi kunkin toimenpiteen päävastuullinen toteuttaja ja työtä tukevat muut seututyöryhmät. Seutustrategian toteutuksen kokonaisuus muodostuu täten vastuullisista ja osallistuvista seututyöryhmistä, seutuyksiköstä ja muista vastuullisista toimijoista.

Seutustrategian toteutusohjelmassa mainittujen toimenpiteiden lisäksi kullakin työryhmällä on seutuyhteistyön yleisestä kehittämistä sekä aikaisemmasta työstä periytyvää tekemistä. Lisäksi alati muuttuva

toimintaympäristö tuo akuutteja tehtäviä työryhmien yhdessä ratkottavaksi (esim. erilaisten lausuntojen valmistelu).

Asetettavat seudulliset työryhmät

Kuntayhtymän nykyistä työryhmärakennetta on peilattu päivitetyn seutustrategian tavoitteisiin, eikä suurta muutostarvetta nykyiseen rakenteeseen ole tunnistettu. Seutuhallitukselle esitetään seuraavien seututyöryhmien asettamista:

Liikennejärjestelmätyöryhmä (LJ)

Liikennejärjestelmätyöryhmän tehtävänä on vastata
1. seudullisen liikennejärjestelmän kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
2. seudullisen lähijunaliikenteen, seudullisen raitiotieliikenteen sekä pyöräliikenteen edistämisestä
3. omalta osaltaan rakennesuunnitelman ja MAL-sopimuksen valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta
4. kestävän siirtymän edistämisestä liikennejärjestelmän teemoissa

Uuden seutustrategian toteutuksen osalta työryhmä vastaa mm. raitiotien ja lähijunaliikenteen toteutumisen edistämisestä, liikenteen automaatioon valmistautumisesta, korkeatasoisen ympärivuotisen seudullisen pääpyöräreitistön valmistelusta. Työryhmä huolehtii myös liikennejärjestelmää koskevien edunvalvontaviestien valmistelusta ja vaikuttamisesta. Lisäksi työryhmä hyödyntää tulevaisuuden ennakointitietoa ja osallistuu eurooppalaisten kumppanuuksien luomiseen.

Maankäyttö- ja asuminen työryhmä (MASTO)

Maankäyttö- ja asuminen työryhmän tehtävänä on vastata
1. kaupunkiseudun rakennesuunnitelman ajantasaisuudesta
2. omalta osaltaan seudullisen asuntopolitiikan toimeenpanosta
3. omalta osaltaan MAL-sopimuksen valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta
4. kestävän siirtymän edistämisestä maankäytön- ja asumisen teemoissa

Uuden seutustrategian toteutuksen osalta työryhmä vastaa seudullisten maapoliittisten periaatteiden ja rakennesuunnitelman päivitystarpeen tarkistamisesta, siniviherstrategian toimeenpanon käynnistämisestä sekä vesistöjen kehittämisen masterplanin laadinnasta. Työryhmä vastaa rakennetun ympäristön ilmastopäästöjen ja energiankulutuksen hillintään tähtäävän ohjelman laadinnasta ja seudullisten ilmastotavoitteiden päivitystarpeen tarkistamisesta. Työryhmä vastaa segregaation torjunnan seudullisen ehkäisyohjelman laadinnasta. Työryhmä tukee myös elinkeinojen kehitystä maankäytön keinoin ja huolehtii maankäyttöä ja

asumista koskevien edunvalvontaviesteistä ja vaikuttamisesta. Lisäksi työryhmä huolehtii tulevaisuuden ennakointitiedon hyödyntämisestä työskentelyssään ja osallistuu segregaation torjunnan seudullisen ehkäisyohjelman laadintaan, seudun energiaomavaraisuuden vahvistumiseen ja eurooppalaisten kumppanuuksien luomiseen.

Työryhmän ohjauksessa on toiminut vuodesta 2024 alatyöryhmänä asumisen työryhmä (ASTA), joka on vastannut seudullisen asuntopolitiikan ja asuntopoliittisen ohjelman toimeenpanosta.

Sivistyspalvelujen työryhmä (SIPA)

Sivistyspalvelujen työryhmän tehtävänä on vastata
1. sivistyspalvelujen seutuyhteistyön yleisestä kehittämisestä
2. toimialan seudullisten tiekarttojen ylläpitämisestä, toimeenpanosta ja seurannasta.
3. kokonaisvaltaisen hyvinvointijohtamisen edistämisestä kunnissa
4. kestävän siirtymän edistämisestä sivistyspalveluiden teemoissa

Uuden seutustrategian toteutuksen osalta sivistyspalvelujen työryhmä vastaa yhteiskäyttöisten liikuntapaikkojen suunnitelman laadinnasta sekä laaja-alaisen englanninkielisen kasvatus- ja koulutuspolun toteuttamisesta. Työryhmä selvittää keinoja vapaan sivistystyön resurssien vahvistamiseen yhteistyötä tiivistämällä, arvioi seutuliikeohjelman vaikuttavuuden ja päivitystarpeen ja edistää tila- ja ympäristötaiteen toteutumista seudun kunnissa. Työryhmä osallistuu eurooppalaisten kumppanuuksien luomiseen ja kuntarajat ylittävään luonto- ja retkeilymatkailuun.

Työryhmän ohjauksessa toimivat sivistyspalvelujen työryhmän nimeämät varhaiskasvatuksen, opetuspalveluiden, lukiokoulutuksen ja vapaa-aikapalvelujen ala/pientyöryhmät.

Strategia ja ennakointityöryhmä (SET)

Strategia- ja ennakointityöryhmän tehtävänä on vastata
1. seutustrategian ylläpitämisestä ja seutuyhteistyön vuosisuunnittelun tukemisesta
2. tulevaisuustiedon tuottamisesta
3. asukasymmärryksen vahvistamisesta
4. kansainvälistymisen edistämisestä

Uuden seutustrategian toteutuksen osalta strategia ja ennakointityöryhmä vastaa taloudellisia hyötyjä tuottavien seudullisten yhteistyömallien ja palveluratkaisujen selvittämisestä, nuorten kanssa tehtävän tulevaisuustyön tapojen kehittämisestä, seudullisen korkeakoulukumppanuuden mahdollisuuksien selvittämisestä, seudullisia EU-hankkeita ja

rahoitusta tukevan toimintamallin organisoinnista, seudullisten kv-tavoitteiden laadinnasta ja eurooppalaisten kumppanuuksien luomisesta. Lisäksi strategia- ja ennakointityöryhmä seuraa vuosittain strategian edistymistä.

Yhteistyötä tukevat muut kokoonpanot

Paikkatietoverkosto (PTV)
Paikkatietoverkoston tehtävänä on vastata kuntien paikkatietoaineistojen yhtenäistämisestä ja datan avaamisen ja saatavuuden edistämisestä sekä MAL-suunnittelun- ja seurantatiedon digitalisoimisesta.

Seutustrategian toteutuksen osalta paikkatietoverkosto osallistuu Rakennesuunnitelman, seudullisten maapoliittisten periaatteiden päivitystarpeen sekä taloudellisia hyötyjä tuottavien seudullisten yhteistyömallien ja palveluratkaisujen selvittämiseen.

Viestintäverkosto (VV)
Viestintäverkoston tehtävänä on tukea seutustrategian toteutusta viestinnän ja tiedottamisen keinoin. Verkosto valmistelee materiaaleja, ideoi kampanjoita ja toimii aktiivistesti somealustoilla. Verkosto tukee seudullisten viestien välittymistä jäsenkuntiin ja vahvistaa seutustrategian tunnettuutta. Verkosto tukee myös seudullista asukasosallisuutta.

Tietoyhteistyöverkosto (TYT)
Verkoston tehtävänä on edistää tiedolla johtamista ja kehittää muun muassa yhteisiä tietoalustoja ja edistää tiedolla johtamisen prosesseja.

Nuorisovaltuustojen yhteistyöverkosto
Yhteistyöryhmä muodostuu 16 jäsenestä: siihen kuuluu jokaisesta kaupunkiseudun kunnasta kaksi nuorisovaltuustojen valitsemaa nuorisovaltuutettua, joista toinen on nuorisovaltuuston puheenjohtaja. Tavoitteena on saada nuorten näkökulma mukaan seudulliseen suunnitteluun.

Kuntien hyvinvointijohtamisen verkosto
Verkoston tavoitteena on kuntien oman hyte-työn tukeminen ja kehittäminen toisilta oppien, edelläkävijöitä benchmerkaten sekä vaikuttaminen kansallisella tasolla. Verkosto kehittää myös yhteistä tietopohjaa.

Pien- ja alatyöryhmät

Työryhmä voi nimetä pien- ja alatyöryhmiä tukemaan yhteistyön vuositavoitteiden valmistelua. Päävastuu ja ohjaus työskentelystä ovat päätyöryhmällä, joista valitaan edustaja pientyöryhmään. Pientyöryhmissä ei tarvitse olla kaikkien kuntien edustusta. Kuntajäsenten lisäksi niissä voi olla myös yhteiskehittämisen hengessä sidosryhmiä ja muita

osallistujia poikkihallinnollisesti. Pientyöryhmän tarkoitus on olla dynaaminen yhteistyötapa asioiden edistämiseen.

Tietohallinnon seudullinen yhteistyö (tiedoksi)

Tietohallinnon seudullinen johtoryhmä vastaa seudullisen tietohallintostrategian päivittämisestä ja omalta osaltaan sen toteuttamisesta. Johtoryhmä edistää digitaalisuutta ja toimintatapojen uudistumista. Seudun kunnat nimeävät edustajansa johtoryhmään, joka tiedottaa toiminnastaan kuntajohtajakokoukselle ja seutuhallitukselle. Tietohallintoyhteistyön koordinointi- ja valmisteluvastuu on Tampereen kaupungilla.

124 § SEUTUTYÖRYHMIEN JÄSENTEN NIMEÄMINEN SEUTUSTRATEGIAKAUDELLE 2027-2030

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

nimetä seututyöryhmien jäsenet liitteen mukaisesti 1.1.2027 alkaen seutustrategiakaudelle 2027-2030,

nimetä seututyöryhmien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat liitteen mukaisesti 1.1.2027 alkaen seutustrategiakaudelle 2027-2030,

että työryhmiin nimetyn viran/toimenhaltijan vaihtuessa työryhmä voi itse nimetä uuden jäsenen kunnan esityksestä,

että seutujohtaja kutsuu työryhmiin edustajat sidosryhmistä,

että henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus työryhmissä,

että Tampereen apulaispormestareilla on läsnäolo- ja puheoikeus oman toimialansa työryhmässä,

että työryhmät voivat kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita ja

että kuntayhtymä ei maksa työryhmiin osallistumisesta kokouspalkkiota eikä kulukorvauksia.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet. Kuntajohtajakokous 25.9.2026

Liitteet. Kuntien esitys seututyöryhmiin ja yhteistyötä tukeviin verkostoihin nimettävistä jäsenistä

Tiedoksi. Jäsenkunnat, työryhmiin nimetyt

Perustelut. Hallintopäällikkö Palosaari

Hallintosäännön 8 §:n mukaan seutuyhteistyötä valmistelevat pysyväisluonteiset seututyöryhmät, joiden jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seutuhallitus nimittää kuntien esittämistä asiantuntijoista.

Seutuhallitukselle on esitetty seuraavien seututyöryhmien nimeämistä seutustrategiakaudelle 2027-2030:

- strategia- ja ennakointityöryhmä (SET)

- liikennejärjestelmätyöryhmä (LJ)
- maankäytön- ja asumisen työryhmä (MASTO)
    - *asumisen työryhmä (ASTA)*
- sivistyspalvelujen työryhmä (SIPA)

Hallintosäännön 9 §:n mukaan seutuhallitus tai seutujohtaja voivat nimittää muita tarpeellisia työryhmiä ja hyväksyä niiden tehtävät, jäsenet, esittelijät ja sihteerit. Seutuhallitukselle on esitetty seuraavien yhteistyötä tukevien kokoonpanojen nimeämistä:

- paikkatietoverkosto (PTV)
- tietoyhteistyöverkosto (TYT)
- viestintäverkosto (VV)
- hyvinvointijohtamisen verkosto
- nuorisovaltuustojen yhteistyöryhmä (jäsenet vahvistetaan erikseen vuosittain)

Jäsenkunnat ovat toimittaneet esityksensä seututyöryhmiin ja yhteistyötä tukeviin kokoonpanoihin nimettävistä henkilöistä (liite). Työryhmien työskentelystä vastaa kuntayhtymän asiantuntijapäällikkö yhdessä työryhmän puheenjohtajan kanssa.

Varajäseniä ei nimetä, koska yhteistyön tuloksellisuus puoltaa varsinaisten jäsenten osallistumista. Esteen sattuessa varsinainen jäsen voi lähettää oman nimetyn sijaisensa.

Työryhmien työjärjestyksen mukaisesti seutujohtaja kutsuu päätyöryhmiin sidosryhmien tai muiden intressitahojen edustajat. Edustajat voivat olla esimerkiksi valtion, yliopiston tai muiden kehittäjäorganisaatioiden asiantuntijaedustajia. Tiedonkulun kannalta osallistumismahdollisuus työryhmiin on myös Tampereen kaupungin apulaispormestareilla ja henkilöstön edustajilla.

125 § SEUTUTYÖRYHMIEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

hyväksyä liitteen mukaisen työryhmien työjärjestyksen ja

että työryhmät käsittelevät työjärjestyksen kokouksissaan.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet. Kuntajohtajakokous 25.9.2026

Liitteet. Työryhmien työjärjestys

Tiedoksi. Seututyöryhmät

Perustelut. Hallintopäällikkö Palosaari

Hallintosääntö 4 § mukaan seutuhallituksen tehtävänä on nimittää pysyväisluonteiset seututyöryhmät ja hyväksyä työjärjestys pysyväisluonteisille seututyöryhmille.

Työjärjestyksen tarkoituksena on luoda yhdenmukaisuutta ja tuloksellisuutta tukevia elementtejä työryhmien toimintakäytäntöihin sekä puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja esittelijän avainroolien hoitamiseen. Lisäksi huomiota kiinnitetään työskentelyn kytkeytymiseen jäsenkuntiin, toimeenpanoon ja tiedottamiseen. Työjärjestyksen ohjeilla varmistetaan, että asiat valmistellaan asiantuntevasti ja kattavasti, kokoukset järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti ja että päätettyjen toimenpiteiden toteutumiseen kiinnitetään huomiota.

Nykyinen työjärjestys on hyväksytty seutuhallituksessa 28.9.2022 ja siihen ehdotetaan tehtävän muutamia tarkennuksia. Uusi ehdotus seututyöryhmien työjärjestykseksi on asialistan liitteenä.

126 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutuhallituksen puheenjohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan päätökset 23.9.-20.10.2026.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet.

Liitteet. Koonti seutujohtajan päätöksistä.

Perustelut. Hallintopäällikkö Palosaari

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

127 § EDELLISEN KOKOUKSEN TOIMEENPANO

Seutuhallituksen edellisen kokouksen 30.9.2026 toimeenpano

ASIA	TOIMEENPANO
Kaupunkiseudun eteläinen kasvusuunta	Asiaa edistetään yhteistyössä
MAL6-lähetekeskustelu	MAL6-neuvotteluihin valmistaudutaan seutuhallituksen ohjeistuksen mukaisesti
Ehdotus seutustrategian toteutusohjelmaksi	Lähetetty jäsenkuntien kunnanhallitusten hyväksyttäväksi
Ilmoitus Valtiokonttorille sidosyksikkösopimuksen pidennetystä jatkoajasta	Ilmoitus jätetty
Toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen 1.1.-31.8.2026	Toimeenpanoa jatketaan vuoden loppuun saakka ja arvioidaan seuraavan kerran tilinpäätöksen yhteydessä
Seutuhallituksen kokouspäivät vuodelle 2027	Kutsut vuoden 2027 kokouksiin on toimitettu seutuhallituksen jäsenille

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä edellisen kokouksen toimeenpanon tiedoksi.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

128 § MUUT JA TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

- Väestö- ja työllisyyskatsaukset 09/2026 Väestö- ja työllisyyskatsaukset - Tampereenseutu (liite) (liitteet lisätään 22.10.)
- Kuntajohtajakokouksen muistio 26.6., 11.9. (liite)
- Seutufoorumi 24.11.
- Seutuhallituksen ja kuntajohtajakokouksen matkakokous alustavat päivämäärät 26.-27.10.2027

Seutuhallitus 28.10.2026

Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä muut ja tiedoksi annettavat asiat tiedoksi

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

129 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Vuoden 2026 kokoukset keskiviikkoisin klo 9-11, kokouksen jälkeen yhteinen lounasmahdollisuus.

Syyskauden kokoukset
25.11. Kangasala, Kangasala-talo, kaupunginhallituksen kokoushuone
16.12. Tampereen kaupungintalo, kh. Näsi

130 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.49.